

ERIC DE VROEDT

THE
NATION

3e aflevering

het grote
verlangen van
mariam traoré

Personages

Ida Aschenbach

Alexander Aschenbach

De Beer van 's Gravenhage

Wouter Wolff

Stijn Bavert

Ludmilla Bratusek

Mark van Ommeren

Damir Ahmedovic

Hester Keursma

Mariam Traoré

Clown

(proloog) dag 7, 13:46

Ida en Alexander, thuis. Alexander bekijkt een foto op de iPad.

ida

Natuurlijk was 't fantastisch. Voor haar. Hoe ze daar voor de camera's stond te lachen.

alexander

Het bestuur staat er een beetje beteuterd bij. Alsof jullie je schamen.

ida

Het ging toch volledig over onze hoofden heen. Geen enkel bedankje in Mariams speech! Het was bijna pervers. Daar stond een vrouw onbekommerd trots te wezen. Op werk dat wij grotendeels hebben uitgevoerd – en jij natuurlijk ook. Wie heeft de subsidieaanvraag geschreven? Dat rampzalige vergunningentraject doorlopen? De lobby naar het stadhuis?

alexander

Mijn naam werd toch niet genoemd, hoop ik?

ida

Waar 't om gaat is: ons kind, háár kind is nu al een week van de aardbodem verdwenen. Waarom loopt deze vrouw niet in paniek de straten af te struinen?

alexander

Dat doen wij al.

ida

Wij hosten de website. Beheren de alarmlijn –

alexander

Zij maakt zich ook grote zorgen.

ida

Ik zie 't gewoon niet, Alexander. Ze straalde. Ze was blij.

alexander

Zij deed voor de BBC een oproep.

ida

Een bijzin wijdde ze eraan. Eén rotzinnetje.

alexander

Misschien schaamt ze zich. Is dit gezichtsverlies voor haar. Wil ze niet het zoveelste Afrikaanse slachtoffer zijn, maar een vrouw met succes.

ida

Eén kutzinnetje: ‘That I hope my child will be brought back to me soon.’

alexander

Ik vond dat heel waardig.

ida

Misschien is dit allemaal wel een straf van Allah voor haar afvalligheid. Allah geeft, Allah neemt.

alexander

Ida, kom op.

ida

Als bestuurslid sta ik pal achter de wijnbar; als moslima ervaar ik ’t als een diepe belediging.

alexander

Je bent toch niet serieus, hè Ida?

ida

Ik zou willen dat je ’t accepteert, Alexander, dit is geen bevlieging.

alexander

Ida –

ida

Ik heb hier diep over nagedacht.

alexander

Wanneer dan?

ida

Je neemt me niet serieus, ik zie het aan je hoofd.

Kan ik wel een moslima als echtgenote hebben?

Hoe verschijnen we bij ons Italiaantje op de

Denneweg? Op het afscheid van Van der Veer!

alexander

Met een hoofddoek.

ida

Ja, ik zal daar verschijnen met mijn hjaab.

alexander

Zoals je er jaren geleden ook verscheen in die paarse

tuinbroek. En in 2008 met Obama-buttons op je

buste. Vonden ze allemaal reuze dolletjes.

ida

Willen wij er werkelijk voor deze jongens zijn? Of houden wij ons maar vast aan ons eigen leventje? Ik wil dat zij zich bij ons thuis voelen. Dat ze mij als deel van hen zien, van hun gemeenschap.

alexander

De mama van de Oemmah.

ida

Waarom maak je er nou weer een grap van?

alexander

Het was een ramp, die tv-uitzending.

ida

Omdat ik me gedroeg als een zelfstandig wezen?

alexander

Omdat je je gedroeg als een vrouw die haar eigen man niet in vertrouwen neemt. Die Landschot lachte me recht in m'n gezicht uit. Na de uitzending had niemand 't over Ismaël, alleen maar over de eerste livebeking prime time op tv.

ida

Was 't echt de eerste?

alexander

En die zoutzak van een echtgenoot die van niks wist.
'Ik moet eerlijk zeggen dat 't mij ook een beetje overvalt.' Het wemelt van de persiflages op YouTube. Meest bekeken: een filmpje van een vrouw die ineens een vent blijkt te zijn en een pik onder d'r rok tevoorschijn tovert. Dan ik erin gemonteerd: 'Ik moet eerlijk zeggen dat het mij ook een beetje overvalt.' Ik snap je niet, Ida.

ida

Geloof kun je niet uitleggen.

alexander

Kom op, Ida. We zijn geen veertien meer.

ida

Ik snap jou niet meer, Alexander. Eens vertrouwden we volop op onze intuïtie.

Niet alles hoefde verklaard te worden. Zijn er argumenten voor het opnemen van twee rotjochies in ons huis? Nee, we voelden 't gewoon zo. En we stelden onze harten open.

alexander

Dat is iets heel anders.

ida

Dat is precies hetzelfde. Ik stelde mijn hart open. En Allah is daar binnengetreden.

*op scherm: leader The Nation, titel van de aflevering,
dag 7*

(1a) dag 7, 16:00

*Wouter en Stijn bekijken thuis de vlog van
De Beer van 's Gravenhage*

de beer

Voor wie de soap heeft gemist: het begon met Ismaël, die nog steeds wordt vermist, eerste verdachte was Wilzen-racist, toen pakten ze Damir de salonsalafist. Maar er wordt gepraat dat Ismaël nog gezien is op straat. Hij kreeg een lift van een goede Samaritaan, en ik heb een naam van die erotomaan. Het is de naam die moeders noemen om hun kinderen angst aan te jagen: vermijd alle afslagen, ren Roodkapje ren, laat je nergens vertragen. Maar deze Wolff laat Roodkapje wel lopen – En Ismaël? Laten we hopen... Ex-wethouder Wouter, die Safe City wil slopen, beste vriend van Ismaëls stiefpapa, deed hij zijn portier voor kleine Ismaël open? Hij is gespot, die dag, door de wijk, in

de buurt, was hij op zoek? De man, bij wie je, achter
zijn naam, als zoekterm, het woord PEDO kunt

lezen –

wolff

Enough bullshit, dank je –

stijn

Laat je niet gek maken, Wout, we gaan hier absoluut
niet op reageren.

(2a) dag 7, 16:00

Van Ommeren en Bratusek wachten op het politiebureau op een dossier

bratusek

En dus leid ik aan tunnelvisie? – je moeder.

Ik vind dat een heel groot woord, Mark.

van ommeren

Damir Ahmedovic heeft die dreigbrieven niet geschreven. *over dossier* Moesten we hier nou drie dagen op wachten?

bratusek

Sorry dat het jihadproza van de afgelopen twintig jaar nog niet gedigitaliseerd is, Herr Mark. Niet aan trekken, gewoon rustig wachten.

(3a) dag 7, 16:00

*Damir bij zijn deradicaliseringstherapeute Hester
Keursma*

damir

Vind je 't vervelend dat ik je geen hand geef?

keursma

Zullen we 't over jouw gevoelens hebben.

damir

Het irriteert je.

keursma

Ja, ik vind 't best jammer.

damir

Ik zie in je ogen dat 't je irriteert.

keursma

Misschien. Ik voelde me een beetje afgewezen.

damir

Denk je dat het om jou draait?

keursma

Nee, als 't goed is draait dit gesprek om jou.

(1b)

stijn

Dus ik neem aan dat het allemaal onzin is.

wolff

Dus waarom dat nog vragen.

stijn

Omdat die vreselijke Lineke Kuypers dat morgen ook komt vragen.

wolff

En dan antwoord ik het meisje braaf dat ik die dag absoluut niet –

stijn

‘Natuurlijk, mevrouw Kuypers, was ik die dag in de Schilderswijk. Weet u waarom? Omdat ik graag voeling wil houden met de wijk waar 70% van onze terugkeerders terecht dreigt te komen.’ Les 1: Nooit jezelf verdedigen.

wolff

Ik was daar niet, Stijn. Sinds wanneer moeten zelfs keiharde feiten gespind worden?

stijn

De vorige keer, toen Jan Roos je wekenlang hier met een camera voor de deur stond op te wachten, heb jij veel te veel gereageerd. Don't feed the trolls!

wolff

Ik bid God dat 't dit keer niet zo erg wordt. Op het eind lag ik – echt waar – onder m'n dekbed te huilen in een hoekje van de kamer. Laat 't je niet raken, riep ik wekenlang tegen mezelf, dit is slechts een hype op social media. Totdat de landelijke pers het oppikte. En met chocoladeletters op de voorpagina stond: Haagse wethouder ontkent kinderpornobezit. En daaronder: Hij hield vooral van Aziatische jongetjes in schooluniform.

stijn

Morgen leg jij je virtuele spoken 't zwijgen op. Als je je tenminste aan deze tekst houdt en niet weer gaat lopen improviseren.

wolff

Ik maak ze helemaal kapot.

stijn

Boosheid maakt jou lelijk, Wout, doe het met je charme. Daar pak je zelfs m'n vader mee in. Als jij morgen de juiste toon treft en Safe City helemaal fileert – je zal zien wat trending topic is.

wolff

#doodaanvanderpoot.

(2b)

van ommeren

Ik ben blij dat ik weer een nachtje kon slapen. Ook al was dat alleen.

bratusek

Als ik weet wie die dreigbrieven heeft geschreven, slaap ik pas weer rustig. Alleen. Het is stilte voor de storm, Mark, ik voel 't tot in mijn tenen. In Afrika en het Midden-Oosten verdwijnen aan de lopende band jonge kids, die vervolgens met een bomgordel weer opduiken op overvolle markten, shopping malls –

van ommeren

In Afrika en het Midden-Oosten – *trekt aan de fax*

bratusek

Niet te hard aan trekken, dan scheurt –

van ommeren

Jullie printen toch niet op pleepapier? Kut, het is gescheurd.

bratusek

Als Mariam haar wijnbar niet sluit, boet zij met het
leven van haar eigen kind.

(2c)

van ommeren

Het is zijn broertje!

bratusek

Precies daarom 't

perfecte offer.

(3b)

damir

Draait het feit dat ik jou geen hand geef om jou?

keursma

Nee, waarschijnlijk om een religieus voorschrift
waaraan jij je wilt houden. Maar ik wil nu toch graag

–

damir

Het draait niet om jou en ook niet om mij.

Het draait om iets dat ons allebei overstijgt. Het is
een metafysisch moment in de alledaagse
werkelijkheid. Het gaat om onderwerping.

keursma

Onderwerping.

damir

Om de bereidheid mijzelf uit te kennen. Jou uit te
kennen. Ons potentieel verlangen onder controle te
houden. Elke mogelijkheid tot intimiteit, al is 't een

aanraking, op te heffen. En zo neemt tussen onze al
te reële begroeting ineens God plaats.

keursma

Ik ervaar vooral afstand.

damir

En ik de nabijheid van God.

keursma

Maar ik sta hier helemaal alleen met m'n
uitgestoken hand.

damir

Omdat je alleen maar bezig bent met jouw
gekwetstheid. Ben jij niet eenzaam, in jouw cocon?
Van waaruit jij de hele wereld alleen maar kan
relateren aan jouw eigen brein. Alsof alle
verschijnselen op deze aardbol alleen maar in
betrekking tot jou bestaan. Dat is toch de
allergrootste leugen. Jij doet er volstrekt niet toe,
Hester. Niet. We zijn niks. We snappen geen zier van
dit universum.

keursma

En toch gaan wij hier ons best doen.

damir

Vergeefs en ijdel. Is religie niet precies die
erkenning: we zijn diep onder de indruk van het
mysterie en in genade onderwerpen wij ons.

(5) dag 7, 17:14

*Van Ommeren vouwt de bovenste helft van een brief,
geeft 'm aan Bratusek, die 'm leest en schrikt*

van ommeren

Ludmilla lees. Wacht. Lees! Niet kijken.

bratusek

Dit groeit ons boven 't hoofd, Mark. Zie jij niet hoe groot dit is? Zie je nou wel. Hoe kom je aan deze brief? Dit is het begin van een volgende jihadgolf. Na Mariam is deze dame aan de beurt, na Damir gaat deze Mohammed ermee aan de haal. Het is nu wachten op de volgende verdwijning.

van ommeren

Dit is geen nieuwe brief, dit is een hele ouwe. Lees aan wie dit is gericht.

bratusek

vouwt bovenkant terug en leest Dit is een open brief aan een ongelovig fundamentalist, Ayaan Hirsi Ali,

van de Thaghoet partij VVD. In Naam van Allah de Barmhartige, de Genadevolle – dezelfde tekst als die brief aan Mariam –

van ommeren

Precies dezelfde. Maar deze vond ik vijftien jaar geleden op het dode lijf van Theo van Gogh. Onze briefschrijver heeft de brief van toen doodleuk gekopieerd.

bratusek

Vrij citeren komt in dat soort kringen heel vaak voor.

van ommeren

Maar gemakzuchtig de vorige nationale dreigbrief kopiëren? Drie zinnen veranderen en 'm zo toepasbaar maken op Mariams situatie? Dit is 't werk van iemand die de heilige woorden van Mohammed B. niet héél serieus neemt.

(6) dag 7, 18:33

Mariam in de keuken van Alexander en Ida

ida

Wie heeft jou die brieven gestuurd?

mariam

Het is vreselijk je eigen zoon te moeten
beschuldigen –

alexander

De politie sluit inmiddels uit dat Damir ze heeft
geschreven, Mariam. Het is iemand anders.

ida

Dit heeft allemaal niks met religie te maken.

mariam

Je bent een snelle leerling, oegtie Ida –

ida

Het is iets heel persoonlijks. Tegen jou gericht.

mariam

Natuurlijk heeft 't niks met de islam te maken.

alexander

De afzender weet waar Ismaël is.

ida

Volgens mij weet jij dondersgoed wie de brieven heeft geschreven.

mariam

Natuurlijk weet ik wie die brieven heeft geschreven.

alexander

Wie dan? Zeg op –

mariam

Die Somaliër die aan de overkant van de straat dawaa lijkt te doen maar eigenlijk op wacht staat.

Die Iraakse in haar niqaab die vannacht een pond varkensdarmen door mijn brievenbus wurmde. Die achterlijke imam van de Quba die mij vrijdag in een donderpreek vervloekte.

ida

Nee, Mariam. Hou op met die onzin! Wie dreigde, wie hief z'n hand, wie schold je uit, wie zou je alle hoeken van de kamer laten zien, jou verlaten als je ermee doorging?

mariam

Jij denkt dat Adem – Is Adem terug?

(7a) dag 7, 16:47

keursma

Wat zei je vader toen-ie vertrok?

damir

Probeer dit alsjeblieft niet te reduceren tot een basisthema van je psychologiepropedeuse.

keursma

De eerste dag zegt iedereen dat 't allemaal niks met z'n ouders te maken heeft.

damir

Wat denk jij dan dat-ie zei? Tweede semester, blok drie.

keursma

Dat jij vanaf nu voor je broertje moest zorgen.

damir

Bingo.

keursma

En nou ben je hem kwijt.

damir

‘Mariam is alleen maar met zichzelf bezig.’

Tot mijn vader weer terug zou komen. Want hij komt terug. Tot die tijd ben ik het hoofd van het gezin. Zo gaat dat bij ons.

keursma

Het hoofd van een ontploft gezin. Een mooi cadeau is dat.

damir

Toch niet zijn schuld. Wat weet jij van mijn vader?

keursma

Alleen wat jij over hem vertelt.

damir

Ik heb 't niet over m'n vader. Ik heb 't over de misstappen die gemaakt zijn. Over het systeem.

Over agenten die al beginnen te snotteren wanneer ze een rotje tussen hun knieën krijgen –

keursma

Ooit werkte je vader ook bij de politie.

damir

De eerste moslimwout van bureau Laak.

Binnengehaald als een subsidietrofee. Vier jaar

later werd hij alweer geschorst, vanwege een
tweet. Moet je je voorstellen – een fucking tweet.

keursma

Dan moet 't behoorlijk provocatief zijn geweest.

damir

‘Zionistenvriendje Nederland bestrijdt moslims
wereldwijd: van Srebrenica tot Kabul en met
herdershonden op de Westbank.’ Koffiehuispraat.
Veteranengeblaat. Sindsdien mocht hij alleen nog
maar thuis op de bank agentje spelen.

keursma

Hoe was dat voor jullie?

damir

Sorry, Hester, ik hoef er hier niet achter te komen dat
deze hele klerezooi terug te leiden valt op de
klappen die papa mij gaf, op papa's alcoholische
woede-uitbarstingen – Afrikaanse spookverhalen.
Adem de Verschrikkelijke! De Rambo van Potacari!

(8a) dag 7, 18:47

alexander

Er zijn inmiddels heel veel mensen die vinden dat jij de goede naam van jouw en Adems familie ernstig schaadt, Mariam. Elke keer dat jij in de krant verschijnt is dat een diepe belediging van jouw eerbiedwaardige Malinese geslacht. En van de Ahmedovicen, die trotse familie van Bosnische strijders. Jouw daden zijn een schande voor het goede voorbeeld dat zij zo graag geven. We weten alle drie waar jouw familie toe in staat is. Ook al zijn dat taboes – we gaan die niet langer met de mantel der liefde bedekken. Je moet ons íets vertellen, Mariam.

(7b)

keursma

Wat vond je ervan –

damir

Dat mijn vader vertrok? Ik bewonder je
doorzettingsvermogen, Hester.

keursma

Ik kan 't niet helpen, het interesseert me echt, Damir.

damir

Alleen mij had-ie het verteld. Schrok me dood toen-
ie daar 's nachts ineens in m'n slaapkamer stond,
huilend. Dacht dat ik droomde. 'Niet weggaan,' zei
ik, 'hier blijven.' En mijn vader antwoordde: 'Zij is
het die weggaat, het is Mariam die ons verlaat.' Het
stikt op de wereld van de gebroken gezinnen, Hester.

keursma

Daarom doet 't nog niet minder pijn.

damir

Een typisch Westerse aanname dat pijn niet bij het leven hoort.

keursma

Dus het deed pijn.

damir

En dus kun jij 't bij me wegnemen?

keursma

Ik kan je alleen maar leren er niet meer bang voor te zijn.

damir

Pfff.

keursma

Zodat je eindelijk kunt stoppen je te gedragen naar het cliché dat zij van jou maken.

damir

Ik snap wel waarom-ie vertrok. Zou 't ook niet volhouden bij dat wijf.

keursma

Dat wijf, je moeder?

damir

Dat wijf, m'n stiefmoeder. Zo zwart ben ik toch niet,
Hester?

keursma

Want je echte moeder, Edina –

damir

Die is gestorven in het AZC. Op de dag dat twee
vliegtuigen zich in die wolkenkrabbers boorden,
schoot er een bloedprop in m'n moeders hersenpan.
Het Westen verloor zijn onschuld en ik de allerliefste
mama die er bestond. Boven 't ziekbed van mijn
moeder verleidde die Malinese tovenares mijn vader.
Bij 't wisselen van de infusen wisselden zij verliefde
blikken uit. Terwijl m'n moeder steeds verder
wegzonk, durfden ze elkaar steeds luidruchtiger te
versieren. En vlak nadat m'n moeder haar laatste
adem uitblies, gaven zij elkaar hun eerste kus.

keursma

Je was boos op Mariam.

damir

Ik was dol op haar. Mariam was alles voor ons.

(8b)

mariam

Ken je mijn oom Sangaré? Hij heeft een pizzeria in Breda. Hij doet net alsof hij een Italiaan is. Weet je waarom? Omdat zijn vrouw dat zo graag wilde: een echte Italiaanse pizzeria, maar met de allerbeste Malinese kaas. Of mijn neef Sidibé? Die woont in Primrose Hill. Hij is afdelingshoofd bij British Telecom en coördineert al hun telefoonverkeer in heel Zuidoost-Azië. Of mijn nichtje Fatawa? Zij deed in 2011 mee aan The Voice of Bamako en zij verenigde heel het land, van Sikasso tot Timboektoe, met haar sexy dansjes en haar zijdezachte stem. Denken jullie een onderdrukte vrouw te kennen? Een Afrikaanse vluchteling die in een zinkend bootje hierheen kwam? Ik kwam met Air France. Ik ben op Schiphol uitgestapt. Ik heb de asielpcedure met glans doorlopen. Ik hoefde niet te liegen, omdat de verminkingen op m'n lijf alles vertelden. Hebben

jullie ooit naar mijn verhaal gevraagd? Of verzonnen
jullie 't zelf? Een exotisch sprookje over een
onderdrukte vrouw, families uit op eerwraak en een
boze Bosnische boef.

ida

Wij verzinnen geen sprookjes, Mariam, wij zien de
gruwelijke waarheid. Wij zagen dat je oom liever in
zijn pizzeria bleef toen een totaal doorgedraaide
Adem jou en de kinderen van jullie schuiladres
kwam ophalen. Wij zagen dat je rijke neef in Londen
nog geen cent durfde over te maken ter garantie van
de importwijnen – *The Voice of Bamako* is onder
druk van moslimfundamentalisten inmiddels van de
buis. Ja, Mariam, de littekens vertellen het verhaal.

mariam

Ik heb ze zelf geschreven. Ik heb die brieven zelf
geschreven.

(9) dag 7, 20:00

*Wouter en Stijn bekijken nog een vlog van
De Beer*

de beer

Hier De Beer, met een shout out naar alle volgers en viewers, dank voor de comments en de haat. In deze special is 't Woutertje Wolff die centraal staat. Ik ben niet je smaak en dat snap ik, want te veel haar op m'n joystick, en m'n grizzlybeer-grinder-profiel heeft een te vage profielpic, maar helaas heb ik meer clicks dan je spindoc in z'n pornofilms zaad slikt, dus denk twee keer na voor je wegklickt, want het is deze allochtoon qui fait la musique, pik. Laat de haters maar praten, al wáren het kindjes van vijftien die onder jouw kwak zaten. Het zijn andere tijden. Alsof jij in die tijd in een Eindhovens park een geboortebewijs opeiste van elke boy die je pijpte. Vandaar mijn eerste vraag aan mijn gast: ben je homo of Poot?

clown

Wat? Nee. Ik ben iemand anders.

de beer

Je gaf gehoor aan m'n oproep incognito naar voren
te komen om te getuigen van dat wat je zag.

Explosief materiaal kan ik zeggen, dus hou ons niet
langer in spanning en doe je verslag.

clown

Ik ben anoniem dus. Uit angst voor wat er kan
gebeuren. Misschien lijken dit indianenverhalen,
maar ik zeg altijd: indianenverhalen worden
gemaakt van rooksignalen –

de beer

Nice.

clown

– en waar rook is, is vuur, en ook hoe die Wolff op tv
is, dan zie je dat er iets niet klopt. Ja, pedofiel,
pedofiel wil ik niet zeggen, maar ik heb met deze
ogen gezien hoe Ismaël bij deze Wolff in de auto is
gestapt.

(10) dag 7,

20:00

*Van Ommeren en
Bratusek bekijken een
foto*

van ommeren

Deze foto lag gewoon
in je postvak?

bratusek

Witte envelop, afzender
onbekend.

van ommeren

Fuck, dit is vuurwerk.

bratusek

Gaan we 'm oppakken?

Wil je dat ik een team – ?

van ommeren

Pas als we 100 procent

zeker zijn. Dit kán ge-

manipuleerd zijn.

bratusek

Dat moeten we dan

als een gek gaan onder-

zoeken.

van ommeren

Fuck, als dit waar is –

Het moet fake zijn.

Hoe snel kun je – ?

bratusek

Forensisch lab? Tien

dagen, en het is

Pinksteren, dus –

van ommeren

Christus!

bratusek

Maar ik heb een man-
netje –

van ommeren

Bel je mannetje dan –

Nu!

Bratusek belt

Dit is regelrechte
kompromat.

bratusek

't Is bijna te mooi om
waar te zijn.

van ommeren

‘Te mooi’ dat we mis-
schien een politicus
ten val gaan brengen?

bratusek

Dat we eindelijk weten
waar we Ismaël moeten
zoeken.

van ommeren

Stuur als een gek een
team naar dat terrein.
My God, het is al een
week –

(12) dag 7, 20:00

mariam

Hoe meer ik bedreigd werd, hoe meer hulp ik kreeg. Na elke dreigbrief volgden bloemen en kaartjes. ‘We staan als één blok achter je. Wij laten je nooit in de steek.’ Ik heb me nog nooit zo thuis gevoeld in dit land als na de tiende dreigbrief – het voelde als een jubileum. Het was alsof dreiging mij een speciale glans gaf. ‘Kijk, zij, die daar, zij wordt bedreigd!’ Mijn persoonsbewaking werd een prestigekwestie, een selfie met mij een begeerd object. Bij mij zagen de Haagse dames en heren: het doet er werkelijk toe. ‘Zij leeft! Zij kiest voor de vrijheid, ook al kost ’t haar kop. Ook al kost ’t haar –’

ida

– kind.

(13a) dag 7, 20:10

wolff

We hadden een extra fractievergadering bij Neeltje Tromp thuis. We hebben de hoorzittingen van de komende week voorbesproken.

stijn

Je ging daar om halfacht weg.

wolff

Ik weet niet meer hoe laat 't was. Halfacht?

Ik ben nog even blijven hangen. We hebben nog een borreltje gedronken.

stijn

Je had gedronken.

(14a) dag 7, 20:10

Alexander begint opgefokt te telefoneren

alexander

Het is klaar, Mariam. Het is voorbij. Jij snapt toch wel dat dit absoluut niet kan. Dit gaat niet. Dit schaadt het hele stadsbestuur.

ida

Dat kun je niet maken –

alexander

Oh jawel. Vanavond nog wordt de politiebescherming opgeheven. Morgenochtend wordt het hele project herzien. Morgenmiddag wordt de vergunning ingetrokken. Voor het eind van de dag ontvangt de burgemeester de pers en vertelt zij 't hele verhaal.

(13b)

stijn

Je gaat om halfacht rijden. Pas tegen tien ben je hier. Je komt totaal opgefokt binnen. Je sterft van de honger. Maar je moet per se nog een paar telefoontjes en mailtjes doen. Ik warm 't eten op, jij blijft echter nog een uur –

wolff

Een half uur, hooguit.

stijn

– op je werkkamer. Ik hoor je boven vloeken. Diep zuchten.

wolff

Heb jij nou aan m'n deur lopen luisteren?

stijn

Voortdurend heen en weer lopen. Schoppen tegen de kattenbak. Moesie mag niet binnenkomen.

wolff

Het was een heftige vergadering. We hebben de uitbreiding van de enquête naar Safe City besproken. Sadik ging er met z'n dikke Turkse lijf ineens dwars voor liggen. Zonder harde feiten was een onderzoek naar Safe City wat hem betreft uitgesloten. Harde feiten! De commissie zou zijn bankrekeningen eens moeten opvragen. En de ledenlijst van de AK Partij. Typisch voor een Turk om zo'n neofascistisch bouwproject een warm hart toe te dragen –

stijn

Wil je die omschrijving morgen in godsnaam niet gebruiken.

(14b)

alexander

Maandenlang droegen we jou op handen, Mariam.
Was jij ons heilig boegbeeld. Maar jij bent een
politieke bomgordel. Dit kunnen we ons absoluut
niet permitteren, niet nu Safe City van start gaat. Tot
hier. We gooien 't vanavond nog op straat en hopen
dat de storm zo snel mogelijk overwaait. Eind van
de week worden de ramen dichtgespijkerd. Volgende
week is er op de plek van jouw bar gewoon weer
salsa-les.

(13c)

wolff

Ik sloot me niet drie kwartier in m'n kamer op. Mag ik even bijkomen van een kutdag? Nee, Moesie mag niet naar binnen. Ja, jij moet even wachten met je magnetronmaaltijd.

stijn

Ik had gekookt.

wolff

Je had gekookt.

stijn

M'n venkelrisotto met worstjes van Brandt en Levi.

wolff

En ik vond 't zalig, lieve schat.

stijn

Daarom liet je de helft staan. Je sluit je drie kwartier op en opeens kom je totaal manisch je kamer uit. Je praat honderduit. Je wil met me dansen, neuken,

samen de hele nacht The Crown kijken – Blijf met je
poten van me af!

wolff

Ik was godverdomme opgelucht, Stijn!

stijn

Wat is er op die kamer gebeurd?

(14c)

alexander

Vraagt ze met haar onschuldige zwarte ogen. ‘Wat heb ik gedaan?’ Je bent al te lang in dit land om nog de nobele wilde te spelen, Mariam. Je hebt ons genaaid. Je werd niet bedreigd, jij bedriegt. Zo goed is je Nederlands wel dat je ’t verschil snapt.

Mariam vliegt Alexander aan, Alexander vecht terug

(13d)

wolff

Er is niks op die kamer
gebeurd. GEK!

Ik was dolblij weer bij
jou te zijn. In ons huis,
bij Moesie op de bank,

zonder Safe City,
zonder Sadik, zonder
mijn verlies –

stijn

Zonder je verlies.

wolff

Ik had mijn munitie
gevonden. Eindelijk
had ik hem te pakken.

stijn

Wie?

wolff

Sjoerd van der Poot.

(15) dag 7, 17:13

damir

tegen Keursma Het waren blonde mannen met gestreken blauwe baretten van jouw land die mijn vader beloofden: bij ons ben jij veilig. Jouw familie, jouw pasgeboren zoon, jouw moskee zijn veilig. Maar die soldaten hielden niet hun woord. Beschermden zijn familie niet. Zijn zoontje niet. En zeker zijn moskee niet. Onder hun blauwe ogen lieten ze 't allemaal gebeuren: de aanrandingen in de nacht, het getreiter overdag, de bussen vol met onbekende bestemming. Is 't gek dat mijn vader in dit land zijn recht opeiste? Noem 'm geen gelukszoeker. Noem hem een compensatiezoeker. Hij kwam aan in dit land en ademde de koele lucht in. Leerde wennen aan de afstandelijkheid van de AZC-medewerkers. De dorpen met één snackbar en een Chinees. De onverschilligheid van de inwoners. Hij kreeg een kans: Hij mocht naar de

politieacademie en in de regeringsstad agent worden net als in Joegoslavië. Maar wende hij ooit aan de wijk waar hij zijn huis vond? Een vlees-noch-vis-wijk, zonder warmte, zonder feesten op straat, zonder stamkroeg. Maar wennen was onnodig. Op een dag werd 'm alles weer ontnomen. 'Daj mi casu rakije. Hocu da se napijem.' Khamr – alcohol – was Satans zoete troost. Uiteindelijk verloor deze man ook zijn tweede vrouw. Op 't moment dat hij zijn laatste job kwijtraakte, kreeg zij haar eerste rotbaantje. Op 't moment dat hij geen rooie cent meer had, ontving zij haar eerste loonstrookje. Op 't moment dat hij hele dagen thuis op de bank zat, komt zij voor haar wijnbar meer buiten dan ooit. 'Zij is het die weggaat, mijn jongen, het is Mariam die ons verlaat.'

(16) dag 7,

20:17

ida

Mariam, stel. Stel dat
't allemaal een beetje
met je op de loop is
gegaan. Een beetje.
Stel dat jij je zo in de
steek gelaten voelde.
Dat jij een krachtig
signaal dacht uit te
moeten zenden. Dat
zelfs die brieven niet
meer voldoende leken.
Dat jij dacht: het moet
groter zijn. Iets radi-
caals. Stel –

mariam

Wat, Ida? Wat?

ida

In jouw wanhoop
maakte jij eerder de
dingen groter dan ze
waren. Je loog over
Damirs drugsgebruik.
Maakte Adem zwarter
dan-ie al was. Het was
een schreeuw om hulp,

ik snap dat volkomen.

Maar stel –

mariam

Dat ik ervoor zorgde
dat Ismaël verdween?

ida

Ik zou dat begrijpen,
lieve schat! En ik zou
je vergeven.

ida

Het is niet erg, als jij
nu zou zeggen –

mariam

Dat ik mijn eigen zoon
heb ontvoerd?

ida

Als je dat zou zeggen –

Heb je dat nu gezegd? –

– ik zou dat op een bepaalde manier volkomen begrijpelijk vinden. En Alexander ook, toch? Maar zeg 't alsjeblieft.

ida

Je moet 't dan nu zeggen, Mariam. Want 't is nu een week. En een week is vreselijk lang voor een jongetje van zijn leeftijd. Ik weet niet hoe je zaken hebt geregeld. Eten. Drinken. We moeten ons haasten. Jij hebt vast je redenen, jouw oeroude redenen. De littekens op je lijf vertellen het gruwelijke verhaal. Je moet 't ons niet kwalijk nemen dat we ons onhandig onmachtig voelen bij zoveel leed. Maar laat ons je

tenminste helpen. Zie
ons als het Rode Kruis.
Een onafhankelijke
waarnemer bij de oor-
log die jij nou eenmaal
voeren moet. Breng
ons naar onze jongen,
Mariam. Breng ons
alsjeblieft naar Ismaël.

Waar is Ismaël,
Mariam? Waar is god-
verdomme Ismaël?
WAAR IS-IE GOD-
VERDOMME?! WAAR
IS MIJN KLEIN LIEF
MANNETJE? IK

SMEEK JE, MARIAM.
OH MIJN DIERBARE
MARIAM. HELP MIJ.
AAAAAHHH. WAT
STA JE DAAR NOU
ALS EEN AFGEBLAD-
DERDE PALMBOOM
TE KIJKEN.

mariam

Jij bent ziek.

ida

Ben ik dat?

mariam

Jullie zijn heel gevaar-
lijke mensen. *vertrekt*

ida

tegen Alexander Bel.

Bel. Het is voorbij.

Afgelopen met die

wijnbar.

(18) dag 7, 20:25

*Changement. Al het decor wordt naar de wand
verplaatst.*

(19) dag 7, 23:40

Damir komt binnen bij Mariam

mariam

Wat doe je hier.

damir

Dit is mijn huis.

mariam

Je zou hier nooit meer een voet over de drempel
zetten.

damir

Dit is het huis van mijn vader, Adem Ahmedovic.

mariam

Jij hebt je vader nooit gekend.

damir

Ik ben zijn zoon, zijn vlees en bloed.

mariam

Jij hebt nooit de vlakke van zijn hand gevoeld. Nooit aan je haren door deze kamer getrokken. Jij hebt nooit de blik in zijn ogen gezien, waarin je zag: de man ziet nu al die anderen. Die hem vernederden, hem knakten, in de steek lieten. Al die gezichten vallen nu samen met mijn gezicht. Ik ben het offer voor al die daders.

damir

Dacht je dat ik 't niet hoorde? Dat ik niet met Ismaël achter deze deur stond? Dat wij niet net zo bang waren als we hem thuis hoorden komen, stommelend in de gang, tastend in 't donker. En wij wisten: hij heeft 't weer. Straks komt hij naar onze kamers, staat hij weer een uur huilend te bazelen aan m'n bed. Te zeggen hoeveel hij van mij hield, alsof 't allemaal verloren was. Ik begreep 't niet, waarom stond hij zo lang aan mijn bed. Praten, huilen. Papa, ga weg.

mariam

Heeft hij je iets aangedaan?

damir

Nee, hij heeft me niks aangedaan. Je snapt er werkelijk niks van. Hoe kan je zo dom zijn.

mariam

Zo praat je niet tegen je moeder.

damir

Je bent m'n moeder niet.

mariam

Waar is 't fout gegaan tussen ons, Damir?

damir

Zodra jij in ons leven verscheen.

mariam

Je weet dat 't niet waar is.

damir

Maar ik wil dat zo graag geloven.

mariam

Ik zorgde voor jullie allemaal.

damir

En liet mijn moeder langzaam sterven.

mariam

Ze zou hoe dan ook doodgaan.

damir

Maar ze streed niet, omdat jij er was. En zij zag dat papa naar jouw zwarte welvingen keek terwijl hij

haar hand vasthield. Zij zag hoe er boven haar bijna
dode lichaam werd geflirt –

mariam

Ik heb nooit geflirt.

damir

Je aanwezigheid alleen al was één grote
verleidingspoging.

mariam

Je was veel te klein. Je weet niet hoe 't ging.

damir

Zij voelde jullie aantrekkingskracht. Zag jullie
blikken. Zij die mijn vader al jaren niet meer kon
geven wat een man verlangt. Zij verbond jullie met
elkaar, simpelweg door dood te gaan.

mariam

Jij denkt dat ik je moeder heb vermoord.

damir

Ik weet dat jij 't haar heel makkelijk maakte te
sterven. Zeg waar mijn broertje is, Mariam Traoré.
Zeg waar je hem hebt verborgen.

mariam

Honderden flessen liggen in scherven. De hele vloer is bedekt met bloedplassen van rode wijn. Mijn wijnbar. Is vanavond. Volledig gesloopt. Mijn droom wordt opgezogen door rooddoorlopen dweilen. Wie van jouw perverse vriendjes had dat bedacht: om op elke baksteen een briefje te binden, met daarop steeds dezelfde afzender: Ismaël.

damir

Het is allemaal onzin. Zijn verdwijning jouw enscenering. Hoe diep kan een mens zinken? 'Ismaël, we gaan een paar dagen op vakantie.' Waar is hij? Bij oom Sangaré in Breda? De stacaravan van de Ahmedovicen in Doorn? 'Een weekje of twee, je moet niet vragen waarom.' Hoe joeg je 'm angst aan? Vertelde je spookverhalen over boze familieleden, een enge pedofiel, 'je broer is gek geworden?' Is dit jouw wraak op de wereld? Eén kinderleven voor de bevrijding van alle vrouwelijke moslims. Eén kinderleven voor alle vernederingen die jij hebt doorstaan. Leeft hij nog? Mama, leeft Ismaël nog?

mariam

Waarom noem je mij mama?

damir

Mama, leeft Ismaël nog? Denk je dat-ie nog leeft?

hij wil haar omhelzen

mariam

Wat doe je?

damir

Ik weet 't niet. Mama –

mariam

Hou hiermee op.

damir

Mama, kun je me even vasthouden?

mariam

Wat is er dan?

damir

Kun je me gewoon even vasthouden.

mariam

Natuurlijk. Ik snap jou niet, Damir.

ze omhelst hem onhandig

damir

Mama, leeft onze Ismaël nog?

mariam

Ik denk 't wel. Ik denk 't wel. Ik weet zeker van wel.

damir

Ik ben zo bang voor hem.

mariam

Ik ook, mijn jongen. Ik ook.

damir

Ik weet niet wat ik moet. Hij is alles wat ik nog heb.

Waarom maakten we zoveel ruzie? Hij kon zo irritant zijn, zo'n ettertje. Maar nu zie ik ons alleen maar liggen in onze bedden en dan de hele nacht stomme verhalen vertellen. Zat-ie ineens rechtop in bed en zei-ie: 'Ik zie de geest van opa Ahmedovic! Daar! Daar!' En dan liet-ie mij toch schrikken met z'n zaklantaren. Of die keer dat-ie die diashow had gemaakt over Het Grote Mysterie Van De Verdwenen Damir.

mariam

Ik dacht dat je dat zo stom vond.

damir

Vond ik ook. Maar nu denk ik: wat gaaf dat die jongen op z'n kamertje honderden oude dia's heeft

uit zitten pluizen en een heel nieuw diaverhaal
verzon over hoe ik slachtoffer zou zijn geworden
van een kinderlokkeersnetwerk.

mariam

Dat ging te ver.

damir

Veel te ver, maar jullie lagen in een deuk.

mariam

Kom hier.

damir

Nee, 't is over nu.

mariam

Wat was dat dan?

damir

Ik voel 't al niet meer.

mariam

Maar 't was er wel.

(20) dag 8, 10:05

*Wouter Wolff spreekt in de Tweede Kamercommissie
Veiligheid*

wolff Dames en heren, ik sta hier vandaag niet als Kamerlid. Ik sta hier als mens. Een mens die de afgelopen week intens heeft meegeleefd met de familie van Ismaël Ahmedovic. Een bezorgde burger die met toenemende woede zag hoe onze politie niet in staat was dit kind veilig thuis te brengen.

Maar u heeft ongetwijfeld ook via de media het heuglijke nieuws vernomen dat de plek waar Ismaël Ahmedovic zich mogelijk bevindt, is gevonden. De Haagse politiechef laat weten dat graafwerkzaamheden direct van start gaan op het bouwterrein van Safe City. Juist, precies op die plek waarover deze Kamer zo vaak debatteerde. Rust op dit megalomane plan dan werkelijk geen vloek? Ik vraag u: laat dit moment het keerpunt zijn.

Safe City was onze utopie – een herstel van reinheid en eendracht, een bolwerk tegen ‘De Chaos’, ‘De Rassenstrijd’, ‘De Onvermijdelijke Burgeroorlog’.

Maar dát Nederland is niet ons Nederland.

Dat uitsluitende Nederland, dat grondwet-ondermijnende Nederland van Sjoerd van der Poot, zal ik bevechten tot mijn laatste ademtocht.

En daarom ben ik blij dat ik u kan melden dat op last van de commissie Toorenburg alle bedrijfsactiviteiten van Van der Poot BV per direct zijn stilgelegd.

Safe City. Stopt. Nu.

Bratusek en Van Ommeren komen op en vragen rustig of Wolff met hen mee wil komen. Freeze.

(epiloog) dag 8, 10:10

een vlog

clown

Boe. Ben ik weer! Vriendje van De Beer. Ik ben Kung Fu Panda en Winnie de Poeh. Vraag niet hoe die Houdini in deze whodunnit het doe(t). Het is nu mano a mano, Clown tegen Wolff, pias tegen beest. Fuck you, het voorspel is klaar – nu komt het feest. *toont een haarscherpe foto van Wouter Wolff met Ismaël, samen op het bouwterrein van Safe City*

op scherm: wordt vervolgd, aftiteling

The Nation – Het Nationale Theater

Thomas Sørensen / Wouter Wolff

Hein van der Heijden

Damir Ahmedovic / Opnameleider

Vanja Rukavina

Mark van Ommeren / John Landschot / André Poppe

Bram Coopmans

Ludmilla Bratusek

Keja Klaasje Kwestro

David Wilzen / Sjoerd van der Poot

Mark Rietman

Mariam Traoré

Romana Vrede

Bram Geijssen / Alexander Aschenbach /

Robert Akkermans

Pieter van der Sman

Advocate / Ida Aschenbach / Tineke Toorenburg

Antoinette Jelgersma

Lineke Kuypers / Hester Keursma / Neeltje Tromp

Tamar van den Dop

Stijn Bavert

Mahfoud Mokaddem

De Beer van 's Gravenhage / Sadik Babacan /

Adem Ahmedovic

Saman Amini

Ismaël Ahmedovic

Kayen Thode, Abdul Jalloh, Moïse Zoetekouw,

Chergeo Pracht, Jamie Pinas

concept, tekst & regie

Eric de Vroedt

vlogteksten

Joeri Vos

Saman Amini

scenografie

Maze de Boer

kostuumontwerp

Lotte Goos

muziek / compositie

Florentijn Boddendijk

Remco de Jong

video / lichtontwerp

Bernie van Velzen

regieassistentie / live cameraregie

Abdel Daoudi

dramaturgie

Willemijn Barelds

Remco van Rijn

zang titelsong

Anniek Pheifer

voorstellingsleiding

Jan Harm Wagner

geluidsontwerp en -techniek

Ivo Pas

Robbert Weinen

techniek

Willie Caspers

Marco Alibux

Lukas Tulkens

Koen Veldman

Tjitte J Meijer

Henrik van Ketwich Verschuur

Arjan Kruithof

Tim Hendriks

Jari van Winsen

Glenn Neyndorff

ontwerp kap & grime

Cynthia van der Linden

kap & grime

Bärbel Scheid
Vito van Haagen (stage)
Guus Borsboom (stage)

kleder

Peter van der Meer

decoratelier

Ruud Brouwer

Ronald van Rijn

Arjen Schoneveld

Krijn Peters

Peter Visscher

Lois de Rooy

kostuumatelier

Iris Elströdt

Daan Wieman

Peter van der Meer

Amanda van Marion

Els van Veen

productieleider

Hans Nass
Monique Koppers

marketing & communicatie

Priscilla Vaas
Claire Stals (stage)

leadervideo
Winston Sawat

educatie
Lejo de Hingh
Dimphna van Kempen

randprogramma
Erna van den Berg

kinderbegeleiders
Sandra Scholtes
Ellen Julianus

casting kinderen

Martha Mojet Kindercasting
Juf Jet Casting

The Nation, een productie van Het Nationale Theater, ging op 5 november 2017 in première in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag.

Spel:

Saman Amini de beer

Bram Coopmans van ommeren / landschot

Tamar van der Dop kuypers / keursma

Hein van der Heijden wolff / sørensen

Antoinette Jelgersma advocate / ida

Keja Klaasje Kwestro bratusek

Mahfoud Mokaddem stijn

Mark Rietman wilzen / van der poot / clown

Vanja Rukavina damir / opnameleider

Pieter van der Sman geijssen / alexander

Romana Vrede mariam

Ismaël Ahmedovic wordt afwisselend gespeeld
door Kayen Thode, Abdul Jalloh, Moïse
Zoetekouw, Chargeo Pracht, Jamie Pinas

Concept, tekst & regie:

Eric de Vroedt

www.hnt.nl

Eric de Vroedt (Rotterdam, 1972) is artistiek leider van Het Nationale Theater in Den Haag. Hij verwierf bekendheid met zijn project *mightysociety*, een tiendelige reeks voorstellingen over brandende actuele en maatschappelijke kwesties. Vanaf 2008 regisseerde De Vroedt o.a. bij Toneelgroep Amsterdam, Toneelgroep Oostpool en Schauspielhaus Bochum. Bij Het Nationale Theater regisseerde hij *Race* (2016) en *The Nation* (2017).

Toneelwerk

The Nation – 6 afleveringen** – 2017

*Mightysociety*10* – 2012

*mightysociety*9* – 2011

*mightysociety*7 – 2010

*mightysociety*6* – 2009

*mightysociety*5 – 2008

*mightysociety*4* – 2007

*mightysociety*3 – 2006

*mightysociety*2* – 2005

*mightysociety*1* – 2004

Pendant la nuit – 2004

Couleur Locale – 2003

Go, baby go! – 2002

*Deze teksten werden eerder uitgegeven in de reeks van
De Nieuwe Toneelbibliotheek (nr 5,6,24,28,93 en 141)

**aflevering 4,5&6 zijn gepubliceerd in boekje #426